

2 CENTESIMI

OMNIBUS

2 HELER

Ze overtenjo objave v Malou oglaševalni plače se za svaku rief 9 parv. Največnja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'aristi nel «Notiziario d'affari» si paga per ogni parola 9 cent. Tassa minima 10 centesimi.

Jules Wort (m.) Kleben Anzeiger kostet 2 h. Die niedrigste Tassa 30 h.

Prechebo se Monarchia in laasa 4 K za 3 mjeseca. P'jednini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Correo 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonamento für die Monarchie: Vierteljährig 4 K, einzelnes Nummer 2 Heller.

Izslati avaki dan solum odjelje i sveška ti ura prije podne. Esce ogni giorno scottante le domo-liche e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA I dr., PULA — Via Gulla br. 1.

NOTIZIE.

I oesli.

La premura d'un vescovo.

Terribilato moti il parroco di Sissano don F. Corsano e la sua salma non è ancora sepolta, cha già ne fu nominato il suo successore della persona del sacerdote Stipetich. Veramente una premura insolita, che dovrebbe in tutti provocare un plauso per l'atto del Monsig. Vescovo, al quale sta tanto a cuore la salvezza d'anima del gregge affidatogli, che non lascia nemmeno un giorno senza il sacerdote. Questo plauso senza dubbio sarebbe universale e lo meriterebbe pienamente se quest'atto di Mons. Vescovo fosse stato dettato dal puro amore per i fedeli, ciò che però non possiamo ammettere dal momento che ci è noto, che molti e molti luoghi della medesima diocesi attendono da mesi, anzi anni alla nomina del parroco ed al Mons. Vescovo sta tanto a cuore la cura d'anime del popolo, che non solo non ne nomina un successore, ma neppur non apre il concorso ai posti vacanti. Perché dunque una tal premura per Sissano? Lo si indovina subito se si prende in considerazione che Sissano è calcolato un villaggio colla popolazione in maggioranza italiana. Ecco dunque spiegata la premura del Mons. Vescovo. Appena si tratta d'italiani, o come si sono convertiti, Monsignor Vescovo è subito a suo posto, pronto a soprire ai bisogni del gregge affidatogli, se si tratta poi a soddisfare i bisogni della popolazione croata allora M. na Vescovo non se ne cura. Queste sono doppie misure, alle quali però noi siamo avvezzi dell'epoca che la sede del vescovato di Parenzo è occupata da Mons. Flapp.

La questione del fieno.

Il Giornaleto di ieri trovò opportuno di riflettere sulla notizia da noi riportata nel numero di martedì. Ma in luogo di confutarla porta in campo nuovamente il racconto da lui inventato sul fieno andato a Napoli e tenta con esso di indebolire la nostra asserzione che il fieno fu venduto a prezzo ridotto anche a possidenti benestanti. In fondo poi asserisce che il fieno fu dato soltanto ai più bisognosi.

Cosa riguarda il caso di Montecchio dal «Giornaleto» inventato facciamo sapere al «Giornaleto» che a distribuire il fieno per Montecchio è stata incaricata la «Federazione» e non la «Gospodarska sveza» perciò coll'accaduto la «Gospodarska sveza» non c'avrebbe che d'entrare. Ma passando al punto principale cioè che il fieno fu a Pola distribuito a «possidenti benestanti» e non solo ad agricoltori più bisognosi per i quali fu destinato, domandiamo «Il Giornaleto»: Sono i Signori Deghenghi, Frank, Fioravanti, Scandola ed altri, agricoltori più bisognosi? Come vengono i Signori, specialmente i due ultimi, che sono sudditi d'un altro Stato, a percepire dei favori, assegnati dal Governo ai propri agricoltori più bisognosi?

In quanto all'asserzione del «Giornaleto» che il fieno a prezzo ridotto fu distribuito anche agli agricoltori privi di danaro noi citeremo al «Giornaleto» le parole d'uno dei direttori il Conorzio agrario: «Se vien qualche contadino senza danaro mandatelo via».

Tanto a norma del «Giornaleto» il quale pare dalla notizia nel numero di ieri che sia male informato.

Ignoranza crassa.

Ultimamente è comparsa in Italia un'opera del professore Roberto Puccini sotto il titolo: «L'educazione della donna ai tempi nostri (nota bene) nei popoli più civili». Nel libro vi è un capitolo speciale dedicato a noi. Segna dunque pure un progresso nell'Italia moderna, ove fino a qualche anno non solo non ci si annoverava fra i popoli «più civili», ma non si conosceva nemmeno la nostra «zientza», giudicando almeno dall'«Enciclopedia», edita nel 1900 a Firenze da una «società di professori» ed in cui sotto la parola: «croato» leggevasi: «specie di soldato austriaco etc.» Che noi siamo un popolo di 5 milioni, che avevamo il nostro regno, più vecchio dell'austriaco, che Venezia ci pagava il tributo per poter navigare sull'Adriatico, che abbiamo ora il nostro territorio autonomo, l'università, non era dato rilevare dall'«Enciclopedia» soldatata né è dato rilevare dal libro del prof. Puccini.

Insomma, senza commenti, citeremo alla lettera qualche passo più saliente. Per il prof. Puccini le donne croate sono fra le contempole «le più rozze e le meno civili». Le case sono «capane». «Le ragazze fino al quindicesimo anno pastolano il greggio, si esercitano nel manovrare le armi», «fanno le sentinelle notturne come i giovani, i più forti», «più volte sostituiscono i propri fratelli e si fanno arruolare in loro vece nell'esercito» (o felici battaglini austriaci!). «Ma nonostante la loro vita militare si conservano buone e caste». «Parlano il tedesco come le Berliner», che apprendono benissimo alle scuole del Comune. (Questo poi è troppo!)

Crediamo d'aver dato sufficienti prove dell'errore del detto professore e dimostrato con che conoscenza d'argomento ha pertrattato il tema che svolge. Ciarlantaria anche nella scienza!

Varie.

Il nuovo ministero.

Il nuovo ministero è già formato ed è così composto:
 Presidenza: bar. de Biencrth — Interni: bar. Haerdil — Difesa: tenente maresciallo Georgi — Istruzione: conte Stürggh — Giustizia: dr. Hoehenburger — Finanze: dr. Bilinski — Agricoltura: dr. Braj — Commercio: dr. Weiskirchner — Ferrovie: Wrba — Lavori pubblici: dr. Ritt — Ministro polacco: dr. Abrahamowicz — Ministro ceco: dr. Začek — Ministro tedesco: dr. Schreiner.

Un buon rimedio domestico. Tra i rimedi domestici che sogliono usarsi per frizioni lenitive e revulsive in casi d'infreddamento ecc. va citato in primo luogo il «Liment. Capaci coll' «Ancora» (surrogante) che «Pain-Expeller-Ancora» che viene preparato nel laboratorio della farmacia Dott. Richter in Praga. Il prezzo ne è modico: cont. 80, Cor. 1.40 e 2.10 la bottiglia; ogni bottiglia è posta in una elegante scatola riconoscibile alla ben nota «Ancora».

Sirite i kupujte „Omnibus“

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

„Jama“ budući grad na otoku Krku.

Pisu nam s otoka Krka: Neko primorsko društvo, kojemu je sielo u Budimpešti, uzelo je u najam četiri milijuna četvornih metara omišljajskog obćinskog zemljišta kraj hrvatskog morskog kanala u okolici Slivanjska. Svi taj prostor tako je već na nacrtu podjeljen, da se vide naznačene ulice, crkva, hoteli, perivoji, vrtovi, te više stotina čestica za nove zgrade. Na istom se prostoru nalazi dosta velika špilja, koju će društvo izdati, uređiti i probiti ulaz k moru u dračji, koja je veoma shodna za kupalište. Radnjom započeti će se dujdućeg proljeća.

Sajam u Zminju.

U subotu dne 13. ov. mj. držati će se u Zminju sajam Sv. Poske.

Zahvala.

Dne 7. veljače otvorilo je akad. ferijalno društvo „Istra“ pučku knjižnicu u „Nar. Domu“ u Pazinu. Prigodom otvorenja dalo je društvo pučku zahvalu. Dužnost nas veče, da se ovim putem najviše zahvalimo na trudu svim onima, što su ga uplošili, da nam pomognu, da što ljepše usline ova zabava. Zahvaljujemo se najviše «Hrv. Citaočnici», koja nam je dala badava dvoranu i prostorije za knjižnicu.

Ovom prigodom podarili su društvu knjigama sljedeće gospoda: Drago Grkinčić — Karlobak 165, Dr. F. Dorčić 104, M. Cucančić 96, P. Rebek 66, F. Sloković 50. «Društvo sv. Jeronima» 41 i 21 Danica, J. Linić 45, F. Novljan 50; Dr. J. Sebasta 35. Ak. fer. društvo «Balkan» 32, I. Prudon 32, A. Seračin 32, I. Nadinović 28, J. Turčinović 24, St. Rodić 27, S. Matjević 23, I. Martinčić 22, P. Matanić 16, J. Lazarčić 16, J. Jurca 14, J. Mandić 12 i 168 komada brošura, F. Berčar 12, R. Stergar 10, O. Pavlinić 14, I. Ivantić 12, J. Zerjav 7, N. N. župnik 6, A. Matanić 4, I. Dorčić 5, F. Trampuz 10, D. Hrovatin 6, A. Opsašić 5, I. Banovac 7, J. Matka 5, J. Agnelotto 6, F. Valdoher 2, B. Ukušić 3, I. Brgić 6, S. Santel 2, R. Defranca 3, L. Pešec 3, A. Plego 6, D. Fonda 3, A. Iveša 4, E. Štrpin 3, I. Kulić 7, M. Mihaljević 7, A. Cepin 6, Š. Picinić 3, A. Rudić 7, V. Blerčić 2, S. Lovrečić 5, J. Žmak 6, J. Bačić 6, S. Legović 4, N. N. 3, A. Ružić 1, M. Bročić 1, Mahne 1, Stanić 1, P. Fedl 1, Tončić 1, Vodičević 1, Križančić 1, S. Britvec 1, N. N. društvo 47, Gršković 3 i N. Žic 1 knjigu.

Novcem su društvu podarili ili su se upisali kao podupirajući članovi ova gospoda: N. N. 60 K, obć. glavar. Marezige 25 K, Dr. D. Trinašević 20 K, obćinski glavar. Volosko Opatija 10 K, K. Kastelec i Dr. Jos. Sebasta po 5 K, L. Brolih, V. Bngar, M. Cucančić, P. Gotjan, M. Grkinčić, R. Jurinčić, I. Grgurina, N. Gržetić, I. Kalcčić, M. Kalcčić, Dr. S. Kurelić, I. Lesica, J. Matka, J. Mandić, P. Matanić, I. Martinčić, A. Mahnić, A. Mučalo, F. Novljan, F. Rubesa, P. Sarčun, A. Stanić, A. Stanić sin, M. Sepić, I. Sepić-Tonctor, J. Turčinović, M. Zović, D. Zanić i N. Žic po 2 K; veselo društvo kod Amerikana 208, Jos. Brgić, A. Cerovac,

S. Jedrečić, Dr. M. Kević i I. Zović po 1 K.

Dosađašnji potrošak oko ove pučke knjižnice i zabave iznaša 330 K. S time se je društvo veoma iscrpilo, te neće moći uspješno nastaviti svoj rad, ako ne bude i na dalje dovoljno podupirano. Na društveni odbor stiglo je nekoliko molba iz pojedini krajeva Istre, da im društvu osnuje puč. knjižnicu, a društvu im ne može preko svoje volje svima udovoljiti, ako ne bude od naše javnosti što je više moguće podupirano bilo knjigama bilo novčanim prinosima, jer to iziskuje od društva velikih troškova. Društvo se svim dosađašnjim i budućim darovateljima najtoplije zahvaljuje i preporuča.

Abad. fer. društvo „Istra“.

Mjesto ulaznice.

Mjestna podružnica Društva sv. Ćirila i Metoda primila je mjesto ulaznice na družbin ples sljedeće prinose: I. Orlić K 5, I. Žic K 5, Volaušek K 3, Pavelić F. K 2, Blasković J. K 5, Kinkela A. K 1, Čušner A. K 5, Stopar K. K 2, Šulina B. K 2, Randić A. iz Litnjača K 2, Rabak M. K 3.

Najoj upravi predadoše za istu svrhu G. Ivan Keršić K 2 i G. Bakarčić K 2. A drugi?

Iznenada senuo pameću.

Jučer je bivši konobar kod mortarice J. S. kod ovdješnjeg redarstva iznenada poludio, te je bio odveden u bolnicu.

Kradje.

Dječak I. B. od 9 godina bio je uapšen radi krađe više predmeta u vrijednosti od oko 250 kruna.

— Dinku D. ukrađošep nepoznati iz zatvorenog stana predmeta u vrijednosti od K 24.

Policijske viesti.

Radi prekoračenja dozvoljenog sata bio je prijavljen gostioničar F. R.

— Radi davanja noćnog konadišta bez dozvole, bio je prijavljen A. B., stanujući u via Dignano br. 38.

— Što je ostavio kola na cesti bez parka, bio je prijavljen kočijaš J. C'.

Razne.

Borba u Hrvatskoj.

Hrvatske i srbske opozijonalne stranke izdale su zajedničku izjavu, u kojoj izjavljuju, da će se podvostručeno silom boriti protiv režima baruna Raucha, koji je u Hrvatsku uveo pravi absolutizam, ne sazivljuć sabora, kršeći pravo sastajanja i slobodu štampe, te gazeci i slobodu pojedinaca. Radi toga izjavljuju, da je njihov cilj onemogućavanje vlade baruna Raucha, kao i svake druge vlade, koja bi jednako radila i da će nastaviti započetu borbu za obće, tajno, jednako i izravno pravo glasa. Izjavu su potpisali osim predstavnik svih stranaka u koaliciji, također i zastupnici socijal-demokratske stranke i zastupnici seljačke stranke.

Bosanski ustav.

Ustav, koji je prikazan nekati sazvanou u Sarajevu, zajamejuje ustavna i građanska prava, za koja potoja izdati će se posebne zakone. Određuje djelokrug sabora, iz kojega su izključeni poslovi tuđi se vojske i vanjskog zastupstva, kao što i trgovački ugovori, novac i monopoli, Pitanja trgovine, zemaljskih zajmova, prometa i agrarna pitanja spadati će pred

sabor. — Sabor se sastoji iz 4 kurije. (Viriliste, veleporoznici i inteligencija; kurije gradova i kurija seoskih obćina). Biranih zastupnika biti će 72 (na svakih 25 hiljada žiteljstva jedan). Zastupnici će se birati po konfesijam. Svakoje će konfesije opđasti razmjerni broj zastupnika. Pravo glasa biti će obće bez ogranićenja na porez. U seoskim će obćinama biti glasanje javno. Aktivni činovnici neće imati pasivno izborno pravo. Uz sabor ustrojiti će se i zemaljsko vieće, koje će moći iznositi predloge i mienja i o onim poslovima, koji su izlućeni iz djelokruga sabora.

Ljubljanska kreditna banka.
Ljubljanska je kreditna banka imala lani K 224 830/91 čistog dobitka. Ravnateljko vieće predložiti će glavnoj skupštini, koja će se držati dne 4. ožujka ov. godine, da se razdieli 6% dividende akcionerima.

Za Družbu!
Tražite i kupujte svuda proizvode od kojih Družba ima koristi, kao olovke, cigaretni papir, žigice, sapun, meće, čaj itd. jer na taj način doprinate za hrvatske škole. Upotrebljavajte svuda narodni biljeg i tražite da ga sve trafike drže. Zapada samo 2 pare. To je vaša dužnost!

Vlasnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA i DR.**
Odgovorni urednik: Jaska Maholić.

Communicato.*)

Io sottoscritto dichiaro che il signor Ettore Calissino, pasticciere, è incapace a confezionare quei dolci (frutti) che egli tuttora tiene esposti nel suo negozio e lo sfido a comprovare un tanto, presenti i testimoni. I dolci sono confezionati dalla ditta Lorenzo della Barata di Padova. Ciò valga per le dicerie ch'egli va propagando sul conto mio per i lavori da me eseguiti.

POLA, 11 febbraio 1909.

Secondo Mazzonetto
pasticciere.

*) Per questi articoli la redazione non assume altra responsabilità tranne quella voluta dalla legge.

Piccolo notiziario.

Mali oglasnik.

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj "Narodnoj Tiskari Laginja i drug." mogu se dobiti razne trgovačke i zapioničke knjige uz jeftinu cianu. 52

Paćkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša "Narodna Papirnica" za nabavu raznih školskih tek i risanka kao i ploćice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskarnice potrebne za konsumna društva. Preprodavaćima znatan popust. 52 a

Zadruga gostionićara, krćmara, kavanara, likorista i svratištara u Puli.

Br. 65.

OGLAS.

Upozoruju se gospođa zadrugari gostionićari, krćmari, kavanari i svratištari, koji bi htjeli postići dopust produljenja redarstvenog sata poslije ovog mesopusta, odnosno počamši od dana 24. tek. mj. napred, da do 17. t. m. za c. k. kotarsko poglavarstvo (redarstveni odsjck) naslovljene molbe propisno biljegovane (t. j. K 2 — na molbu a K 2 — za prilog) podnesu na **podpisano Ravnateljstvo**, koje će to molbe proslediti na spomenutu oblast za riešenje.

PULA, 20. veljače 1909.

Od **zadružnog ravnateljstva.**

Predsjednik:

Franjo Scala v. r.

Predobjava!

Polovicom ovoga mjeseca otvoriti će **novu modernu veliku trgovinu** gotovih odjela, svake vrsti rublja, manšeta, ovratnika, kravata, kovaćega itd. itd. naša poznata tvrdka **TRANFIĆ u ulici Giosu Carducci broj 55.**

Ovo je prva i do danas jedina naša tvrdka u ovom gradu, koja će se baviti trgovinom ove struke, te ju zato našim u gradu i okolici toplo preporučujemo.

Svoj k svome!

BUDILICA

19 cm visoka, sa dobitim u svakom položaju idealnim streljem, 3 godišnjim pismenim jamstvom K 2.30, 3 kamada K 2.30; sa noću svjetlaćim kazalom K 3.30, 2 kamada K 9. —

Trgovati stidite uz, druplja, platinu i srebrnu.

G. HEGERA sin
Vukovica br. 41, Brijuni
Veliki listovani cirkus na zaljevu franko i budava.

Anstro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrjedn od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan osim nedjelje
prje podne 5.45	odl.	PUNAT	dol.	po podne 4.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.20
6.10	odl.	"	dol.	4.10
6.55	dol.	Glavotok	odl.	3.25
7.—	odl.	"	dol.	3.20
7.30	dol.	Malinaka	odl.	2.50
7.40	odl.	"	dol.	2.40
8.25	dol.	Omitalj	odl.	1.55
8.30	odl.	"	dol.	1.40
9.30	dol.	RIJEKA	odl.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Četvrt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
prje podne 4.30	odl.	Štaka	dol.	po podne 6.—
5.30	dol.	Punat	odl.	4.50

Uvjetao pristajanje u staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Poned. Srijeda Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Utorak Četvrt. Subota
prje podne 7.—	odl.	RIJEKA	dol.	po podne 4.—
7.30	dol.	Opatija	odl.	3.30
7.40	odl.	"	dol.	3.20
9.—	dol.	Beli	odl.	2.—
9.10	odl.	"	dol.	1.50
10.—	dol.	Merag	odl.	1.—
10.10	odl.	"	dol.	12.50
10.40	dol.	Krk	odl.	12.20
10.50	odl.	"	dol.	12.10
12.45	dol.	Rab	odl.	prje podne 10.10
1.15	odl.	"	dol.	9.50
3.—	dol.	Veli Lošinj	odl.	8.05
3.10	odl.	"	dol.	7.50
4.—	dol.	NEREZINE	odl.	7.—

Uvjetao pristajanje u Sv. Martinu Ladinjakom. Ravnateljstvo si pridržava pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod L. Pakulčića, Via Andrássy 26. PUNAT, dne 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO.

Liniiment. Capitel comp.
surgicato il
Pain-Expeller Ancoers.
AN uno dell' espedite di questo famoso lenitivo d'azione rapida, che è reperibile in tutte le farmacie, si voglia per sempre attenuare il vostro "dolor".
Farmacia Dott. Sclaber, 3000 TRIESTE.

Kupujte pripravke
Društva Sv. Cirila i Metoda.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dionova jedan ili više po krana 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas, na odkas od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i sadržajne uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poisle podne; u nedjelja i blagdana satvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u **viale Carrara** blagajna kuća (Narodni Dom) prvi pod dozna, gdje dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Sapun Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru
je najbolji i najjeftiniji, zato trošite samo taj sapun.

Dužnost je svakog našeg trgovca da drži u svojoj trgovini samo Družbin sapun, a time će bez svoje štete doprinisati probudjenju hrvatske svjesti u Istri.

Narućbe se šalju tvrdki **IVAN LENTIC, Milna (Dalmacija).**

ULICA GIULIA Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA GIULIA Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.,

Ulica Giulia 1. - PULA - Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE I GALANTERISKE RADNJE.

SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME.

Imade u zalih

TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBĆINE CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KONSUMNA DRUŠTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISARSKIE I RISARSKIE POTREBŠTINE. --

Brza podvorbja.

Cijene umjerene.

Prodaja papira na malo i veliko.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

übernommen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“